

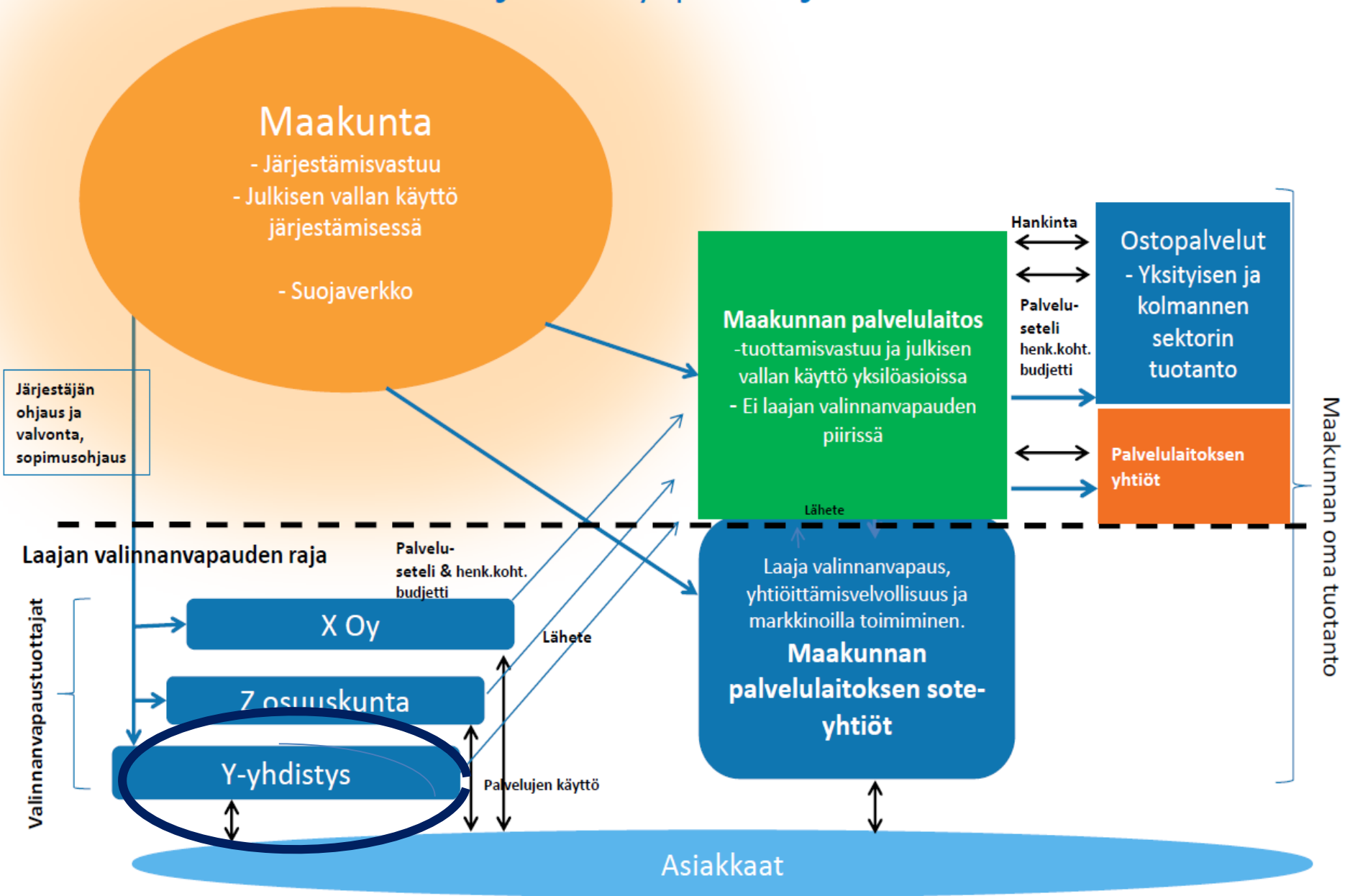
Ytyä kylätoimintaan – yhdistykset palveluiden tuottajina

Päivi Saukko

sosiaali- ja terveydenhuollon asiantuntija

Etelä-Pohjanmaan sosiaali- ja palvelurakennemuutos

Julkisten sosiaali- ja terveystalvelujen tuotantorakenne

Sosiaali- ja terveyspalvelujen integraatio

Erityisesti
Paljon palveluja
käyttävälle annetaan
ohjausta ja tehdään
laaja-alainen palvelu-
tarpeen arvio ja
asiakas-
suunnitelma.

Maakunta vastaa
siitä, että palvelut
ovat yhteen sovitettuja
kokonaisuuksia ja ne
toteutetaan
väestön tarpeiden
mukaan lähellä
asiakkaita.

Kaikki palvelut
kootaan maakunnan
alaisuuteen ja
järjestämisvastuulle.
Kaikki rahoitus kulkee
maakunnan kautta
palvelujen tuottajille.

Palveluntuottajien
on noudatettava
maakunnan määrittelemiä
palvelukonaisuuksia
ja- ketjuja.
Palveluntuottajien on
osaltaan varmistettava,
että palvelujen integraatio
toteutuu.

Asiakkaan valinnanvapaus

Asiakkaan valinnanvapauden lainvalmistelu on vielä kesken. Hallitus evästi jatkovalmistelua 29.6.

Valinnanvapaus on jatkossa pääsääntö perustasolla ja soveltuvin osin käytössä erikoistason sosiaali- ja terveyspalveluissa.

Asiakas voi valita julkisen, yksityisen tai kolmannen sektorin tuottajan.

Suomalaisen valinnanvapausmallin lähtökohdaksi halutaan ihmisten erilaiset palvelutarpeet.

Valinnanvapausmalliin harkitaan otettavaksi neljä erilaista valinnanvapauden keinoa.

Erikokoisten yritysten mahdollisuudet tarjota palveluja turvataan. Maakuntien erilainen palvelutarjonta otetaan huomioon.

STM:n johdolla valmistellaan lainsäädäntöä. Lakiluonnos on tarkoitus lähettää lausunnolle 11/2016.

VALINNANVAPAUSMALLI PAHKINANKUORESSA

Etelä-Pohjanmaan S O T E

www.ep2019.fi
www.alueuudistus.fi

www.ep2019.fi

Ihmisten erilaiset palvelutarpeet

- Järjestelmä ihmistä varten
- Myös pienet ja keskisuuret yritykset palveluntuottajiksi
- Uudet innovatiiviset palveluratkaisut
- Konkreettisia esityksiä palvelujen tuottamisesta uudella tavalla
- Kannusteet jatkuvalla toiminnan kehittämiseksi

Paikkaperustainen lähestymistapa hyvinvointiin

projektitutkija Niina Rantamäki Jyväskylän yliopisto 31.10.2016

- Edustaa kokonaisvaltaista hyvinvointikäsitystä
 - ✓ Yhteisöllisten toimintojen ja sosiaalisen pääoman merkityksen ymmärtäminen hyvinvoinnin lähteenä
 - ✓ Paikallisiin olosuhteisiin liittyvien haasteiden mutta myös niihin sisältyvien mahdollisuuksien tunnistaminen
 - ✓ Erilaisissa elämäntilanteissa olevien ja erilaista osaamista omaavien ihmisten tietojen ja taitojen hyödyntäminen yhteisten päämäärien saavuttamiseksi
- Edistää kestävästä kehitystä
 - ✓ Luo edellytyksiä kustannustehokkaille ja kestäville palvelujen tuottamistavoille
 - ✓ Auttaa tunnistamaan hyvinvoinnin tavoitteluun liittyvien toimien vaikutukset toimintaympäristölle ja alueen asukkaiden tulevaisuudelle
 - ✓ Kannustaa etsimään ratkaisuja, jotka ovat kestäviä myös tulevaisuuden perspektiivistä

Pitkään ehdittiin ajatella, että talouskasvu yhdessä tulonjako- ja sosiaalipolitiikan kanssa ikään kuin itsestään lisää ihmisen keskinäistä vertaisuutta ja luottamusta. 2000-luvulle tultaessa havahduttiin talouskasvun ekologisiin ehtoihin ja siihen, että sosiaalipolitiikalla oli jaettavanaan lähinnä niukkuutta. Havaittiin myös, että suomalaisten kokemusmaailmat alkoivat erkaantua. Edellä mainittujen lisäksi ihmisten työperäinen liikkuminen, eko- ja sotapakolaisuus, monikulttuurisuus, yksinäisyys, palkkatyömarkkinoilta syrjäytyminen ja kokemusmaailmojen eriytyminen ovat aikamme ilmiöitä.

Yksilöiden, kansalaisyhteiskunnan, julkisen ja yksityisen erilaisissa risteyskohdissa syntyy yhteisiä alueita, joissa kehittyy jännitteitä mutta myös jaettuja kokemuksia, merkityksiä ja yhteishyvää. Sellaisiin ei tarvita yhtenäiskulttuuria eikä jaettua identiteettiä. Riittää, että jokin asia tai kiinnostus liittyy joukon toimijoita toisiinsa siinä määrin, että he haluavat demokraattisesti päättää asiaan liittyvät säännöt.

Paikallisen ja yhteisyyttä rakentavan sosiaalipolitiikan avulla pikku hiljaa näkyväksi tulisi valtava määrä piiloon jäänyttä osaamista. Paikallisuus voisi auttaa myös hallitsemaan yhteisiä mutta rajallisia luonnon varantoja kestäväällä tavalla. Ja kun ihmiset kaikista yhteiskuntaryhmistä toimisivat yhdessä ja alkaisivat taas ymmärtää toisiaan, syntyisi myös tahtoa kestävään tulonjakoon.

VTT Anna-Maria Isola työskentelee Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksella erikoistutkijana Sosiaalisen osallisuuden koordinaatiohankkeessa (www.thl.fi/sokra).